

OBSAH

24.3 Magnetická indukcia a indukčný tok v magnetickom poli	8.022
24.4 Indukcia a indukčný tok v magnetickom poli	8.024
24.5 Magnetická indukcia u kvantového magnetometra a odôvratenie zosuvu v odkale	8.025
24.6 Magnetický moment a magnetický dipol	8.026
24.7 Kvantový magnetický moment	8.027
24.8 Stromový dipol	8.028
24.9 Polárne momenty magnetických polí	8.029
24.10 Difuzia magnetických polí	8.030
24.11 Chladenie paracitom a feromagnetického materiálu	8.031
24.12 Pádrová magnetická rezonancia	8.032
24.13 Vlastnosti magnetických materiálov	8.033
25 Elektrodynamika v relativistickom zápise	5
25.1 Štvorvektory	7
25.2 Skalárny súčin	10
25.3 Štvorrozumný gradient	14
25.4 Elektrodynamika v štvorrozumnom zápise	17
25.5 Štvorpotenciál pohybujúceho sa náboja	19
25.6 Invariantnosť rovníc elektrodynamiky	21
26 Lorentzove transformácie polí	25
26.1 Štvorpotenciál pohybujúceho sa náboja	27
26.2 Pole bodového náboja s konštantnou rýchlosťou	30
26.3 Relativistické transformácie polí	35
26.4 Pohybové rovnice v relativistickom označení	44
27 Energia poľa a hybnosť poľa	49
27.1 Lokálne zákony zachovania	51
27.2 Zákon zachovania energie a elektromagnetizmus	53
27.3 Hustota energie a tok energie v elektromagnetickom poli	55
27.4 Nejednoznačnosť energie poľa	58
27.5 Príklady toku energie	60
27.6 Hybnosť poľa	65
28 Elektromagnetická hmotnosť	71
28.1 Energia poľa bodového náboja	73
28.2 Hybnosť poľa pohybujúceho sa náboja	74
28.3 Elektromagnetická hmotnosť	76
28.4 Sila, ktorou elektrón pôsobí sám na seba	78
28.5 Pokusy o modifikáciu Maxwellovej teórie	81
28.6 Pole jadrových sil	90
29 Pohyb nábojov v elektrickom a magnetickom poli	95
29.1 Pohyb v homogénnom elektrickom alebo magnetickom poli	97
29.2 Analyzátor hybnosti	98
29.3 Elektrostatická šošovka	101
29.4 Magnetická šošovka	103

29.5 Elektrónový mikroskop	104
29.6 Stabilizujúce polia urýchľovačov	106
29.7 Fokusácia pomocou striedavého gradientu	109
29.8 Pohyb v skrížených elektrických a magnetických poliach	114
30 Vnútorná geometria kryštálov	115
30.1 Vnútorná geometria kryštálov	117
30.2 Chemické väzby v kryštáli	119
30.3 Rast kryštálov	122
30.4 Kryštálové mriežky	122
30.5 Symetrie vo dvoch rozmeroch	125
30.6 Symetrie v troch rozmeroch	128
30.7 Pevnosť kovov	130
30.8 Dislokácia a rast kryštálov	133
30.9 Braggov—Nyeho model kryštálu	135
31 Tenzory	137
31.1 Tenzor polarizovateľnosti	139
31.2 Transformácia tenzorových zložiek	142
31.3 Elipsoid energie	143
31.4 Iné tenzory. Tenzor zotrvačnosti	147
31.5 Vektorový súčin	150
31.6 Tenzor napäťia	151
31.7 Tenzory vyššieho stupňa	157
31.8 Štvorrozmerný tenzor elektromagnetickej hybnosti	158
32 Index lomu opticky hustých látok	161
32.1 Polarizácia látky	163
32.2 Maxwellove rovnice v dielektriku	166
32.3 Vlny v dielektriku	169
32.4 Komplexný index lomu	173
32.5 Index lomu zmesi	175
32.6 Vlny v kovoch	176
32.7 Nízkofrekvenčné a vysokofrekvenčné priblíženia	178
Hrubka skinovej vrstvy a plazmová frekvencia	178
33 Odraz od povrchov	185
33.1 Odraz a lom svetla	187
33.2 Vlny v opticky hustých látkach	188
33.3 Hraničné podmienky	193
33.4 Odrazené a lomené vlny	199
33.5 Odraz od kovu	205
33.6 Úplný vnútorný odraz	206
34 Magnetizmus látok	211
34.1 Diamagnetizmus a paramagnetizmus	213
34.2 Magnetické momenty a moment hybnosti	216
34.3 Precesia atómových magnetov	218
34.4 Diamagnetizmus	220

29.5 Elektrónový mikroskop	104
29.6 Stabilizujúce polia urýchľovačov	106
29.7 Fokusácia pomocou striedavého gradientu	109
29.8 Pohyb v skrižených elektrických a magnetických poliach	114
30 Vnútorná geometria kryštálov	115
30.1 Vnútorná geometria kryštálov	117
30.2 Chemické väzby v kryštáli	119
30.3 Rast kryštálov	122
30.4 Kryštálové mriežky	122
30.5 Symetrie vo dvoch rozmeroch	125
30.6 Symetrie v troch rozmeroch	128
30.7 Pevnosť kovov	130
30.8 Dislokácia a rast kryštálov	133
30.9 Braggov—Nyeho model kryštálu	135
31 Tenzory	137
31.1 Tenzor polarizovateľnosti	139
31.2 Transformácia tenzorových zložiek	142
31.3 Elipsoid energie	143
31.4 Iné tenzory. Tenzor zotrvačnosti	147
31.5 Vektorový súčin	150
31.6 Tenzor napäťia	151
31.7 Tenzory vyššieho stupňa	157
31.8 Štvorozmerný tenzor elektromagnetickej hybnosti	158
32 Index lomu opticky hustých látok	161
32.1 Polarizácia látky	163
32.2 Maxwellove rovnice v dielektriku	166
32.3 Vlny v dielektriku	169
32.4 Komplexný index lomu	173
32.5 Index lomu zmesi	175
32.6 Vlny v kovoch	176
32.7 Nízkofrekvenčné a vysokofrekvenčné priblíženia	178
Hrúbka skinovej vrstvy a plazmová frekvencia	178
33 Odraz od povrchov	185
33.1 Odraz a lom svetla	187
33.2 Vlny v opticky hustých látkach	188
33.3 Hraničné podmienky	193
33.4 Odrazené a lomené vlny	199
33.5 Odraz od kovu	205
33.6 Úplný vnútorný odraz	206
34 Magnetizmus látok	211
34.1 Diamagnetizmus a paramagnetizmus	213
34.2 Magnetické momenty a moment hybnosti	216
34.3 Precesia atómových magnetov	218
34.4 Diamagnetizmus	220

34.5 Larmorova veta	222
34.6 Klasická fyzika nevysvetľuje ani diamagnetizmus, ani paramagnetizmus	224
34.7 Moment hybnosti v kvantovej mechanike	225
34.8 Magnetická energia atómov	229
35 Paramagnetizmus a magnetická rezonancia	233
35.1 Kvantované magnetické stavy	235
35.2 Sternov—Gerlachov pokus	238
35.3 Rabiho metóda molekulového zväzku	240
35.4 Paramagnetizmus makroskopických látok	244
35.5 Chladenie pomocou adiabatickej demagnetizácie	249
35.6 Jadrová magnetická rezonancia	250
36 Feromagnetizmus	255
36.1 Magnetizačné prúdy	257
36.2 Pole H	265
36.3 Magnetizačná krivka	267
36.4 Indukčnosť oceľových jadier	270
36.5 Elektromagnety	273
36.6 Spontánna magnetizácia	276
37 Magnetické látky	285
37.1 Podstata feromagnetizmu	287
37.2 Termodynamické vlastnosti	292
37.3 Hysterézna krivka	295
37.4 Feromagnetické látky	303
37.5 Zvláštne magnetické látky	306
38 Pružnosť	311
38.1 Hookov zákon	313
38.2 Homogénna deformácia	316
38.3 Torzná tyč. Priečne vlny	322
38.4 Prehnutý nosník	327
38.5 Vyďúvanie	332
39 Pružné látky	337
39.1 Tenzor deformácie	339
39.2 Tenzor pružnosti	544
39.3 Pohyby v pružnom telesse	347
39.4 Nepružné správanie	352
39.5 Výpočet konštant pružnosti	355
40 Prúdenie „suchej“ vody	361
40.1 Hydrostatica	363
40.2 Pohybové rovnice	365
40.3 Ustálené prúdenie — Bernoulliho veta	371
40.4 Cirkulačné prúdenie	377
40.5 Vírové čiary	380

41 Prúdenie „mokrej“ vody	385
41.1 Viskozita	387
41.2 Viskózne prúdenie	392
41.3 Reynoldsovo číslo	394
41.4 Obtekanie kruhového valca	396
41.5 Limita nulovej viskozity	400
41.6 Couettovo prúdenie	401
42 Zakrivený priestor	405
42.1 Zakrivené priestory s dvoma rozmermi	407
42.2 Krivosť v trojrozmernom priestore	416
42.3 Nás priestor je zakrivený	417
42.4 Geometria v časopriestore	419
42.5 Gravitácia a princíp ekvivalencie	420
42.6 Rýchlosť hodín v gravitačnom poli	421
42.7 Krivosť časopriestoru	426
42.8 Pohyb v zakrivenom časopriestore	427
42.9 Einsteinova teória gravitácie	430
Dynamický model kryštalickej štruktúry	433
43 Optika	447
43.1 Vlny	447
43.2 Teória vlny	451
43.3 Tvarový vlnový spektrum	453
43.4 Svetelnosť rôznych materiálov a vlny	457
43.5 Snímanie svetla	458
43.6 Základné optické zariadenia	460
43.1.1 Polárizácia lúča	461
43.1.2 Maxwellové rovnice v dielektrikoch	462
43.1.3 Vlny v dielektrikoch	463
43.1.4 Komplexný index lúča	464
43.1.5 Jeden zákon zámeny	465
43.1.6 Vlny v kovoch	466
43.1.7 Nízkofrekvenčné a vysokofrekvenčné počítanie	467
43.1.8 Hlubina skenovania, vlny a plazmova frekvencia	468
43.1.9 Odraz a lom svetla	469
43.1.10 Vlny v optických hĺbkach	470
43.1.11 Krátkosť podznamky	471
43.1.12 Odrazenie a lomné vlny	472
43.1.13 Odraz od krov	473
43.1.14 Optický vlnostopy odraz	474
43.1.15 Magnetické lúč	475
43.1.16 Diagonálne lúče a paralelné lúče	476
43.1.17 Magnetické momenty a moment záhybosti súčtov vektorov magnetov	477
43.1.18 Precesia magnetových magnetov	478
43.1.19 Magnetické pole	479